

Kuvio nro	Pinta-ala, ha	Ikä *	Toimenpide-ehdotus	Toteutus-ajankohta	Toimenpiteen tavoite ja kuvaus	Kuvion lisätiedot
1	0,31	206			Annetaan kehittyä toistaiseksi luonnontilassa. Vain vaaraa aiheuttavat puut poistetaan.	Rinteessä kasvavat männyt ovat iäkkäitä, mutta pääsääntöisesti hyväkuntoista. Alikasvosta ei raivata, sillä se toimii suojana luonnonsuojelualan ja asutuksen välillä.
2	0,49	216	Paahdealueiden avaus ja hoito Vesakonraivaus toistuvasti	2026-2027 2-3 vuoden välein	Toimenpiteen tavoitteena on lisätä rinteeseen paahteisuutta ja tukea paahdelajien leviämistä. Tavoitteena on myös avata näkymiä Pyhäjärven suuntaan. Paahderinnettä varjostavaa puustoa poistetaan alarinteestä, Pispankadun pohjoispuolella, raivaamalla reilusti pois lehtipuuvesakkoa ja poistamalla koivuja. Rinteen keskivaiheilla poistetaan etenkin nuorempaa puustoa sekä poimitaan muutamia kookkaita mäntyjä, jotta paahteisuus lisääntyy. Samalla Pyhäjärven suuntaan avautuva näkymä avautuu Lauri Viidan muistomerkin kohdalta. Myös lännessä, pysäköintialueen kohdalla laajennetaan näkymää yksittäisiä puita poistamalla. Vesakkoa raivataan säännöllisesti. Infotaululla voidaan kertoa alueella tehtävistä luonnonhoidon toimista.	Ei luonnonsuojelulain mukaista luonnonsuojelualuetta. Asemakaavassa alue on lähivirkistysaluetta VL-7. Aluetta tulee hoitaa ja kehittää alueen arvokkaat luonnonominaisuudet huomioonottavalla tavalla. Lisäksi alueella on merkintä s-18, jonka mukaan alueella oleva puusto on säilytettävä siten, että sallitaan vain maiseman hoidon kannalta tarpeelliset toimenpiteet. Vanha Tahmelan Hopan hyppyrimäen sijaintipaikka.
3	0,08	14	Nuoren puuston hoito Vesakonraivaus toistuvasti	2026-2027 2-3 vuoden välein	Tuetaan männyn taimien kehitystä sekä lisätään rinteen paahteisuutta. Nuorille männyille tehdään kasvutilaa harventamalla tiheässä kasvavia männyn taimia ja raivaamalla lehtipuuvesakkoa männyn taimien ympäriltä. Puustoa poistetaan Pispankadun varrelta, jotta paahteisia kohtia saadaan vahvistettua. Vesakkoa raivataan säännöllisesti.	Ei luonnonsuojelulain mukaista luonnonsuojelualuetta. Asemakaavassa alue on lähivirkistysaluetta VL-7. Aluetta tulee hoitaa ja kehittää alueen arvokkaat luonnonominaisuudet huomioonottavalla tavalla. Lisäksi alueella on merkintä s-18, jonka mukaan alueella oleva puusto on säilytettävä siten, että sallitaan vain maiseman hoidon kannalta tarpeelliset toimenpiteet.
4	0,65	41	Männikön väljennys Vesakonraivaus toistuvasti	2026-2027 2-3 vuoden välein	Hoidon tavoitteena on yleisilmeeltään hoidetumpi metsikkö kuin muualla harjumetsissä. Nuorten mäntyjen harvennus, jossa tehdään myös tilaa yksittäisille vanhoille männyille. Pihlajavesakkoa raivataan pois ja etenkin muistomerkin ympäristöä ylläpidetään puistomaisena. Reitin varresta poistetaan kaikkein huonokuntoisimmat runkomaiset pihlajat. Pispankadun pohjoispuolella on paahteista rinnettä, jossa ei ole hoitotarvetta. Jatkossa varmistetaan alueen pysyminen avoimena. Vesakkoa raivataan säännöllisesti.	Ei luonnonsuojelulain mukaista luonnonsuojelualuetta. Asemakaavassa alue on lähivirkistysaluetta VL-7. Aluetta tulee hoitaa ja kehittää alueen arvokkaat luonnonominaisuudet huomioonottavalla tavalla. Lisäksi alueella on merkintä s-18, jonka mukaan alueella oleva puusto on säilytettävä siten, että sallitaan vain maiseman hoidon kannalta tarpeelliset toimenpiteet. Kuviolla on Lauri Viidan muistomerkki.
5	1,75	56	Vesakonraivaus toistuvasti Männikön väljennys	2026, 2-3 vuoden välein 2030-2034	Hoidon tavoitteena on puuston elinvoimaisuuden ylläpitäminen ja puustorakenteen kehittäminen nykyistä luonnonmukaisemmaksi. Männikkö väljennetään siten, että puuston tilajärjestys ja kokojakauma kehittyy luonnonmukaisemmaksi. Pihlajavesakon raivauksessa tiheikköjen kokoa kasvatetaan yhtenäisemmäksi vyöhykkeeksi. Jätetään myös muutamia uusia kohtia perkaamatta suojapaikoiksi piennisäkkäille ja linnuille. Vesakkoa raivataan säännöllisesti.	Ei luonnonsuojelulain mukaista luonnonsuojelualuetta. Asemakaavassa alue on lähivirkistysaluetta VL-7. Aluetta tulee hoitaa ja kehittää alueen arvokkaat luonnonominaisuudet huomioonottavalla tavalla. Lisäksi alueella on merkintä s-18, jonka mukaan alueella oleva puusto on säilytettävä siten, että sallitaan vain maiseman hoidon kannalta tarpeelliset toimenpiteet.
5.1	0,16	76	Vesakonraivaus toistuvasti	2026, 2-3 vuoden välein	Hoidon tavoitteena on viihtyisän lähimaiseman ylläpito. Vesakkoa raivataan säännöllisesti. Raivaus painottuu reittien ja tien reunan raivaukseen.	Ei luonnonsuojelulain mukaista luonnonsuojelualuetta. Asemakaavassa alue on luonnonmukaista puistoa VP-7.
6	0,21	31			Annetaan toistaseksi kehittyä luonnontilassa. Vain vaaraa aiheuttavat puut poistetaan.	Vanha Tahmelan Hopan hyppyrimäen ja alastulorinteen sijaintipaikka.
7	2,89	216	Nuoren puuston hoito osalla kuviota Vesakonraivaus toistuvasti	2026 2-3 vuoden välein	Hoidon tavoitteena on tukea männyn luontaista uudistumista ja ylläpitää männyntaimien elinvoimaisuutta. Paikoin tiheässä kasvavia alikasvoskuusia ja lehtipuustoa poistetaan, jotta männyntaimiryhmille saadaan lisää kasvutilaa ja kuusetumista hillitään. Poistetaan myös vanhojen mäntyjen runkojen ympärillä kasvavia alikasvoskuusia. Kuvion pohjoisosassa tien varteen kuusialikasvosta säästetään näkö- ja pölysuojana. Kuviolla kasvavia koivuja, joita on etenkin alhaalla länsirinteessä, poimitaan pois varjostamasta männyn taimiryhmiä. Reitin reunapuustoa harvennetaan. Vesakkoa raivataan säännöllisesti.	Kuviolla kasvaa kellotalvikki.

8	0,28	16	Nuoren puuston hoito Vesakonraivaus toistuvasti	2026 2-3 vuoden välein	Hoidon tavoitteena on ylläpitää männyntaimien elinvoimaisuutta. Taimikkoa harvennetaan mäntyä suosien. Taimikon harvennus tehdään voimakkuutta vaihdellen siten, että jäävän puuston tilajärjestys mukailee luonnonmukaista puustorakennetta. Jätetään kasvamaan erikokoisia männyntaimia eri latvuserroksista, jolloin myös isoimpia taimia poistetaan ja vastaavasti välipuita ja pienempiä taimia jätetään kasvamaan. Vesakkoa raivataan säännöllisesti.	
8.1	0,33	216	Männyn luontainen uudistaminen ja pienpuuston hoito Vesakonraivaus toistuvasti	2026-2027 2-3 vuoden välein	Hoidon tavoitteena on männyn luontaisen uudistumisen tukeminen. Luontaista uudistumista vahvistetaan poistamalla kuviolta noin 40-50 mäntyä. Metsän reunaa siirretään kohti pohjoista, jossa on jo luontaisesti syntyneitä männyntaimia. Jatkossa taimettumisen edellytykset paranevat etenkin alueen pohjoispuolella kuviolla 7. Mäntyjen poistoa tehdään pääasiassa kuvion pohjois- ja eteläpäässä. Kuvion keskiosassa poistetaan vain nuoria kuusia. Kuvion reunan sijainti on ohjeellinen, reunasta muodostuu puita poistamalla aaltoileva, piparkkumainen reuna. Kuviolta poistetaan myös nuorta lehtipuustoa ja nuoria kuusia, jotta männyntaimille saadaan avattua kasvutilaa. Kaivinkoneella kaadetaan yksittäisiä mäntyjä juurineen, jotta saadaan jäljiteltä luontaisesti syntynyttä lahopuuta. Vesakkoa raivataan säännöllisesti.	
9	0,56	31	Nuoren puuston hoito Vesakonraivaus toistuvasti	2026-2027 2-3 vuoden välein	Hoidon tavoitteena on nuoren männikön elinvoimaisuuden ylläpitäminen ja puustorakenteen kehittäminen nykyistä luonnonmukaisemmaksi. Nuorta puusto väjennetään voimakkuutta vaihdellen siten, että jäävän puuston tilajärjestys mukailee luonnonmukaista puustorakennetta. Jätetään erikokoisia mäntyjä eri latvuserroksista. Myös isompia runkoja poistetaan. Tiheää alikasvoskuusikkoa raivataan kävelytien ja Tahmelantien väliseltä alueelta, jotta alempi puukerros säilyy elinvoimaisena suojapuustona. Vesakkoa raivataan säännöllisesti.	
10	1,41	186	Vesakonraivaus toistuvasti	2026, 2-3 vuoden välein	Hoidon tavoitteena on harjulle tyypillisen maiseman ylläpitäminen. Vesakkoa raivataan säännöllisesti. Vaaraa aiheuttavat puut poistetaan.	Ei luonnonsuojelulain mukaista luonnonsuojelualuetta. Asemakaavassa alue on lähivirkistysaluetta VL-7. Aluetta tulee hoitaa ja kehittää alueen arvokkaat luonnonominaisuudet huomioonottavalla tavalla. Lisäksi alueella on merkintä s-18, jonka mukaan alueella oleva puusto on säilytettävä siten, että sallitaan vain maiseman hoidon kannalta tarpeelliset toimenpiteet. Tonttien rajalla puutarhakarkulaisia ja puutarhajätettä. Itäpäässä on vanhan leikkikentän paikka.
11	0,24	186	Reitin varren hoito	2026, 2-3 vuoden välein	Vesakon raivaus reitin varressa säännöllisesti, raivaustarve vähäinen. Alikasvos toimii suojana tien ja ulkoilureitin välillä. Tien ja reitin varren kuusten kuntoa seurattava.	
12	1,09	186	Reitin varren hoito	2026, 2-3 vuoden välein	Vesakon raivaus reitin varressa säännöllisesti, raivaustarve vähäinen. Alikasvos toimii suojana tien ja ulkoilureitin välillä. Tien ja reitin varren kuusten kuntoa seurattava.	
13	0,72	217	Vesakonraivaus osalla kuviota toistuvasti	2026, 2-3 vuoden välein	Hoidon tavoitteena on harjulle tyypillisen maiseman ylläpitäminen. Vesakkoa raivataan säännöllisesti risteysalueen eteläpuolisella alueella.	Kuviolla kasvaa kellotalvikki. Kuviolla lahokaviosammalhavainto.
14	0,69	46	Koivuvaltaisen puuston väljennys Vesakonraivaus toistuvasti	2026-2027 2-3 vuoden välein	Hoidon tavoitteena on latvusten elinvoimaisuuden ylläpitäminen ja sekapuustoisuuden ja eri-ikäisrakenteisuuden lisääminen. Puustoa väljennetään eri latvuserroksista koivuja suosien. Säästetään alikasvosta kerroksellisuuden ylläpitämiseksi. Vesakkoa raivataan säännöllisesti.	
15	0,65	216	Vesakonraivaus osalla kuviota toistuvasti	2026, 2-3 vuoden välein	Hoidon tavoitteena on harjulle tyypillisen maiseman ylläpitäminen. Vesakkoa raivataan reitin varressa säännöllisesti.	
16	1,4	187			Annetaan toistaiseksi kehittyä luonnontilassa. Vain vaaraa aiheuttavat puut poistetaan.	Kuviolla lahokaviosammalhavainto.

17	0,84	41	Vesakonraivaus toistuvasti Männikön väljennys	2026, 2-3 vuoden välein 2030-2034	Hoidon tavoitteena on puuston elinvoimaisuuden ylläpitäminen ja puustorakenteen kehittäminen nykyistä luonnonmukaisemmaksi. Puustoa väljennetään, jotta latvukset eivät supistu liiaksi. Harvennus toteutetaan eri latvuserroksista ja puiden tilajärjestystä vaihdellen. Kuusialikasvosta harvennetaan kuusettumisen hillitsemiksi, tien ja reitin välisellä alueella säilytetään kuusia näkösuojana. Muutamille vanhoille männyille tehdään kasvutilaa reitien varressa. Vesakkoa raivataan säännöllisesti.	
18	0,28	41	Vesakonraivaus toistuvasti Männikön väljennys	2026, 2-3 vuoden välein 2030-2034	Hoidon tavoitteena on puuston elinvoimaisuuden ylläpitäminen ja puustorakenteen kehittäminen nykyistä luonnonmukaisemmaksi. Puustoa väljennetään voimakkuutta vaihdellen siten, että jäävän puuston tilajärjestys mukailee luonnonmukaista puustorakennetta. Vesakkoa raivataan säännöllisesti.	
19	0,25	31	Nuoren puuston hoito Vesakonraivaus toistuvasti	2026-2027 2-3 vuoden välein	Hoidon tavoitteena on puuston elinvoimaisuuden ylläpitäminen ja puustorakenteen kehittäminen nykyistä luonnonmukaisemmaksi. Nuorta puustoa väljennetään käsittelyn voimakkuutta vaihdellen siten, että jäävän puuston tilajärjestys ja kokovaihtelu mukailee luonnonmukaista puustorakennetta. Poistetaan liian lähellä reittiä kasvavia kuusia. Tien ja reitin välisellä alueella huomioidaan näkösuojan säilyminen. Toimenpiteissä suositaan mäntyjä ja tehdään männyille kasvutilaa. Vesakkoa raivataan säännöllisesti.	
20	1,04	223	Reitin varren hoito Nuoren puuston hoito osalla kuviota	2026, 2-3 vuoden välein 2030-2034	Hoidon tavoitteena on nuoren puuston, etenkin nuorten kuusten elinvoimaisuuden ylläpitäminen. Reitin varressa, etenkin kuvion länsiosassa, harvennetaan nuorta puustoa. Harvennetaan nuorta kuusikkoa kuvion itäosassa, jotta latvukset säilyvät vihreinä. Toimenpide on pienialainen. Vesakkoa raivataan säännöllisesti.	
21	1	216	Nuoren puuston hoito osalla kuviota Vesakonraivaus toistuvasti	2026 2-3 vuoden välein	Hoidon tavoitteena on nuorten mäntyjen elinvoimaisuuden ylläpitäminen ja kuusettumisen hillitseminen. Nuoria kuusia poimitaan pois etenkin kuvion pohjoiosassa, ja myös nuorta lehtipuustoa raivataan paikoin, jotta kuviolla vähäisenä esiintyville männyntaimille saadaan kasvutilaa ja kuusen osuus vähenee. Toimenpiteillä mahdollistetaan myös uusien taimien syntyminen. Isommat haavat säästetään. Tien ja reitin välisellä alueella huomioidaan näkösuojan säilyminen. Vesakkoa raivataan säännöllisesti.	
22	0,21	216	Reitin varren hoito tarvittaessa	2026, 2-3 vuoden välein	Tarvittaessa aivan reitin varresta poistetaan vesakkoa.	
23	0,37	217	Nuoren puuston hoito osalla kuviota Vesakonraivaus toistuvasti	2026 2-3 vuoden välein	Hoidon tavoitteena on männyntaimien elinvoimaisuuden ylläpitäminen. Alikasvoskuusia ja lehtipuustoa harvennetaan pienimuotoisesti, jotta männyn taimet saavat kasvutilaa. Yksittäisiä nuoria kuusia poistetaan männyntaimien tieltä latvuston välikerroksesta. Kuvio annetaan kehittyä sekapuustoisena. Vesakkoa raivataan säännöllisesti.	
24	0,23	31	Nuoren puuston hoito Vesakonraivaus toistuvasti	2026 2-3 vuoden välein	Hoidon tavoitteena on puuston elinvoimaisuuden ylläpitäminen ja puustorakenteen kehittäminen luonnonmukaiseksi. Nuorta puustoa väljennetään suosimalla mäntyä, mutta ylläpitäen sekapuustoisuutta. Raivauksessa säästetään eri kokoisia taimia ja ylläpidetään luonnonmukaista puustorakennetta. Jatkossa vesakonraivaus.	

25	0,99	221	Vesakonraivaus osalla kuviota toistuvasti	2026, 2-3 vuoden välein	Hoidon tavoitteena on yleisilmeeltään viihtyisä, puoliavoin metsämaisema avoimen kenttäalueen ympärillä. Lehtipuustoa ja vesakkoa poistetaan koko kuviolla maisemanhoidollisena toimenpiteenä. Raivauksessa huomioidaan kulumisen laajenemisen estäminen. Jatkossa vesakonraivaus.	Kuviolla on Termopyleen kenttä, joka on osin täysin avointa aluetta ja paikoin kentällä kasvaa vanhoja mäntyjä. Kentän etelälaidalla on vanha laululava, jonka päällä kasvaa lehtipuusto. Kentän länsilaidalla on ulkokuntosali. Kuviolla kasvaa jäykkänata ja harjuhäränsilmä.
26	0,3	36	Nuoren puuston hoito Vesakonraivaus toistuvasti	2026-2027 2-3 vuoden välein	Hoidon tavoitteena on puuston elinvoimaisuuden ylläpitäminen ja puustorakenteen kehittäminen luonnonmukaiseksi. Nuorta puustoa väljennetään suosien mäntyä, mutta ylläpitäen kuitenkin sekametsärakennetta. Suuremmaksi varttuneita koivuja suositaan. Väljennyksessä huomioidaan, että kasvuolosuhteet eivät muutu liian rajusti ja mäntyjen elinvoimaisuus säilyy. Jatkossa vesakonraivaus.	
27	0,3	51	Vesakonraivaus toistuvasti Männikön väljennys	2026, 2-3 vuoden välein 2030-2034	Hoidon tavoitteena on puuston elinvoimaisuuden ylläpitäminen ja puustorakenteen kehittäminen luonnonmukaisemmaksi. Nuorta männikkö väljennetään etenkin laululavan eteläpuolella, jotta latvukset eivät supistu liiaksi. Jatkossa vesakonraivaus.	
28	0,27	46	Vesakonraivaus toistuvasti Männikön väljennys	2026, 2-3 vuoden välein 2030-2034	Hoidon tavoitteena on puuston elinvoimaisuuden ylläpitäminen ja puustorakenteen kehittäminen luonnonmukaisemmaksi. Nuorta männikköä väljennetään, jotta latvukset eivät supistu liikaa. Jatkossa vesakonraivaus.	
29	2,04	196	Vesakonraivaus toistuvasti	2026, 2-3 vuoden välein	Hoidon tavoitteena on harjulle tyypillisen maiseman ylläpitäminen. Vesakkoa raivataan säännöllisesti.	
30	0,78	192	Näkymän avartaminen ja pienpuuston hoito reitin varressa Vesakonraivaus toistuvasti	2026-2027 2-3 vuoden välein	Hoidon tavoitteena on näkymän avaaminen Pyhäjärvelle. Näkötornin kahviolta etelään, Pyhäjärven suuntaan avataan näkemäaluetta varovasti. Poistetaan maiseman edestä pensaita ja yksittäisiä puita kuten mäntyjä, vaahteroita ja pihlajia. Näkemäalueen eteen mahdollisesti kasvavaa lehtipuustoa poistetaan jatkossa. Reitin varressa vesakkoa raivataan säännöllisesti.	Kuviolla kasvaa kellotalvikki ja harjuhäränsilmä.
31	0,22	77	Männikön väljennys Vesakonraivaus toistuvasti	2026-2027 2-3 vuoden välein	Hoidon tavoitteena on puuston elinvoimaisuuden ylläpitäminen. Mäntyjen latvukset ovat supistuneet. Puuston tiheyden takia väljennys tehdään kevyesti. Kohdistetaan puiden kaato männynkääpäisiin runkoihin, joita on kuviolla useita. Osalle kuviosta jätetään vesakkoa raivaamatta. Vesakkoa raivataan säännöllisesti	
32	0,24	161			Annetaan kehittyä toistaiseksi luonnontilassa. Vain vaaraa aiheuttavat puut poistetaan.	Kuviolla kasvaa kaljukallioinen
33	0,9	161			Annetaan kehittyä toistaiseksi luonnontilassa. Vain vaaraa aiheuttavat puut poistetaan.	Kuviolla kasvaa vuorijalava
34	2,82	162	Reitin varren hoito	2026, 2-3 vuoden välein	Pääosin annetaan kehittyä luonnontilassa.Reitin varrelta raivataan paikoin vesakkoa säännöllisesti. Raivaustarve on vähäinen.	
35	2,3	222	Keto- ja kalliokasvillisuuden hoito tarvittaessa ja reitin varren hoito	2026-2027, 2-3 vuoden välein	Pääosin annetaan kehittyä luonnontilassa. Tavoitteena on näkymän säilyttäminen ja keto- ja kalliokasvillisuuden ylläpitäminen. Ketokasvillisuutta tuetaan poistamalla vesakkoa kohdennetusti tarvittaessa. Näköalapaikalle johtavan polun varressa ja reitin varressa raivataan paikoin vesakkoa säännöllisesti. Reitin varressa kasvava hanhenpaju tulee säästää raivauksissa.	Kuviolla on näköalapaikka. Kuviolla kasvaa kaljukallioinen, hietalemmikki ja hanhenpaju.
36	1,1	155	Reitin varren hoito	2026, 2-3 vuoden välein	Pääosin annetaan kehittyä luonnontilassa.Reitin varrelta raivataan paikoin vesakkoa säännöllisesti. Raivaustarve on vähäinen.	Kuviolla kasvaa hietalemmikki, jäkki, ketotädyke, kevätkynsimö, ahokissankäpälä ja kevättädyke.

37	1,25	161	Reitin varren hoito	2026, 2-3 vuoden välein	Annetaan kehittyä pääosin luonnontilassa. Vain vaaraa aiheuttavat puut poistetaan, ja reitin varressa raivataan vesakkoa tarvittaessa. Raivaustarve on vähäinen.	Kuviolla on Termopyleen sola. Kuviolla kasvaa kevättaskuruoho ja litutilli. Alaosassa reitin varressa on erityisen laaja viitapihlaja-angervokasvusto.
38	2,61	217			Annetaan kehittyä luonnontilassa. Vain vaaraa aiheuttavat puut poistetaan.	Kuviolla kasvaa jäkki.
39	0,34	206	Reitin varren hoito	2026, 2-3 vuoden välein	Annetaan kehittyä pääosin luonnontilassa. Vain vaaraa aiheuttavat puut poistetaan, ja reitin varressa raivataan vesakkoa säännöllisesti.	
40	2,1	206	Reitin varren hoito	2026, 2-3 vuoden välein	Annetaan kehittyä pääosin luonnontilassa. Vain vaaraa aiheuttavat puut poistetaan ja reitin varressa raivataan vesakkoa säännöllisesti.	Kuviolla kasvaa mm. valkopeippi, korpipaatsama, lehtokuusama, kyläkellukka, valkovuokko ja mustakonnanmarja. Kuviolla lahkaviosammalhavaintoja.
41	0,27	48	Männikön väljennys Vesakonraivaus toistuvasti	2026-2027 2-3 vuoden välein	Hoidon tavoitteena on puuston elinvoimaisuuden ylläpitäminen ja puustorakenteen kehittäminen nykyistä luonnonmukaisemmaksi. Nuorta männikköä väljennetään vaihdellen voimakkuutta siten, että jäävän puuston tilajärjestys mukailee luonnonmukaista ja vaihtelevaa luonnonmetsän rakennetta. Kuvion eteläosassa puustoa ei käsitellä. Vesakkoa raivataan säännöllisesti.	
42	0,41	50	Vesakonraivaus toistuvasti Koivikon väljennys osalla kuviota	2026, 2-3 vuoden välein 2030-2034	Hoidon tavoitteena on puuston elinvoimaisuuden ylläpitäminen ja puustorakenteen kehittäminen nykyistä luonnonmukaisemmaksi. Nuori koivikko väljennetään vaihdellen voimakkuutta siten, että jäävän puuston tilajärjestys mukailee luonnonmukaista ja vaihtelevaa luonnonmetsän rakennetta. Kuvion eteläosa jätetään käsittelemättä. Vesakkoa raivataan säännöllisesti.	Kuviolla kasvaa mäkivoikukka.
43	1,07	206	Vesakonraivaus osalla kuviota toistuvasti	2026, 2-3 vuoden välein	Hoidon tavoitteena on harjumaiseman ylläpitäminen. Raivaustarvetta etenkin reitin varrella. Vesakkoa raivataan säännöllisesti.	Kuviolla kasvaa kellotalvikki.
44	0,88	172	Vesakonraivaus osalla kuviota toistuvasti	2026, 2-3 vuoden välein	Hoidon tavoitteena on harjulle tyypillise yleisilmeen säilyttäminen vesakkoa raivaamalla.	Kuviolla kasvaa ukonkello.
45	0,16	31	Näköalalinjan avaus sekä paahderinteen hoito Vesakonraivaus toistuvasti	2026-2027 2-3 vuoden välein	Hoidon tavoitteena on kulttuurihistoriallisesti merkittävän näköalalinjan säilyttäminen ja näkymän ylläpitäminen sekä paahteisuuden vahvistaminen. Kuviolta poistetaan näköalaa peittäviä lehtipuita kuten koivuja ja haapoja sekä mäntyjä ylläpitäen sektorin linjaus. Sektorille säästetään mm. runkomaisia pihjajia ja raitoja, jotka kasvavat rinteen puolivälissä ja alaosassa. Myös vesakkoa poistetaan. Järeimpiä kaadettuja runkoja jätetään kuviolle maalahopuiksi. Sektorin yläosassa olevaa paahderinne ylläpidetään avoimena vesakkoa, heinikkoa ja kuntaa poistamalla. Vesakkoa raivataan säännöllisesti.	Kirjansitoja Lemlinin näköalalinja, jota reunustavat vanhat männyt. Kuviolla kasvaaa kalliokielo.
46	1,25	198	Paahdealueiden avaus ja pienpuuston hoito osalla kuviota Vesakonraivaus toistuvasti	2026-2027 2-3 vuoden välein	Hoidon tavoitteena on paahteisuuden lisääminen pienialaisesti ja männyntaimien kasvun tukeminen rinteen yläosassa. Muinaisrannan muistomerkin yläpuolelta poistetaan kahdesta kohtaa yksittäisiä puita, jolloin rinteeseen avautuu pienialaisia paahderinteitä. Kohteet on merkitty toimenpidekartalle. Itäiseltä paahdealueelta poistetaan 1-2 vanhaa mäntyä sekä koivuja ja pihlajaa. Läntiseltä paahdealueelta poistetaan ylärinteestä 1-2 vanhaa mäntyä sekä koivuja ja pihlajaa, ja alarinteestä poistetaan koivuja ja nuorempia mäntyjä 4-6 kappaletta. Lisäksi koivuja poimitaan pois muualla Näkötorintien eteläpuolelta, jotta paahteisia kohtia saadaan vahvistettua. Poistetaan koivuja myös Pyynikintien varresta. Männyntaimille tehdään kasvutilaa osalla kuviota raivaamalla pois muuta puustoa siellä missä ei ole tarve vahvistaa paahteisuutta. Järeimpiä kaadettuja runkoja jätetään kuviolle maalahopuiksi. Vesakkoa raivataan säännöllisesti. Rinteen yläosista poistetaan heinikkoa ja myötävaiikutetaan näin kivennäismaan paljastumista paahdelaikuiksi.	Kuviolla on Yoldiameren muinaisrannan muistomerkki. Kuviolla kasvaa harjuhäränsilmä ja kalliokielo.
47	0,27	46	Vesakonraivaus toistuvasti Männikön väljennys	2026 2-3 vuoden välein 2030-2034	Hoidon tavoitteena on puuston elinvoimaisuuden ylläpitäminen ja puustorakenteen kehittäminen nykyistä luonnonmukaisemmaksi. Männikkö väljennetään poimimalla, jotta puustorakenteeseen saadaan vaihtelua ja valoaukkoja. Vesakkoa raivataan säännöllisesti.	
48	2,59	183	Männyn luontainen uudistaminen pienialaisesti ja pienpuuston hoito Vesakonraivaus toistuvasti	2026-2027 2-3 vuoden välein	Hoidon tavoitteena on männyntaimien kasvun tukeminen. Poistetaan toimenpidekartalle merkitystä kohdasta yksittäisiä isoja mäntyjä ja puumaisia pihlajia, jotta männyn uudistumiselle tulee paremmat edellytykset. Lehtipuuvesakkoa etenkin vaahteroita raivataan pienten mäntyjen tieltä. Paikoin raivataan lehtipuuvesakkoa. Valtamäntyjen latvusten alaosat kuolleet ja latvus sulkeutunut: seurattava. Vesakkoa raivataan säännöllisesti.	

49	0,53	211	Männyn luontainen uudistaminen pienialaisesti ja pienpuuston hoito Vesakonraivaus toistuvasti	2026-2027 2-3 vuoden välein	Hoidon tavoitteena on männyn luontaisen uudistumisen tukeminen. Alikasvoskuusia ja lehtipuuvesakkoa raivataan, jotta männyntaimille saadaan kasvutilaa ja valoa. Yksittäisiä nuoria koivuja kaaadetaan pois pienten mäntyjen kasvuolosuhteiden parantamiseksi. Pyynekintien ja ulkoilureitin varressa kasvaa männynkäävän vaivamia mäntyjä. Poimitaan varovaisesti pois yksittäisiä mäntyjä, ja poistetaan maisemavaikutukset minimoiden 10-15 mäntyrunkoa. Kohteet on merkitty toimenpidekartalle. Tällä toimenpiteellä avataan männyntaimille kasvutilaa painottaen tien varressa kasvavia männynkäävän vaurioittamia puita. Lisäksi tehdään varjostavien koivujen raivaus männyn taimien ympäriltä. Poistetaan samalla myös nuoria pihtoja, joita on runsas kymmenkunta muistomerkin eteläpuolella. Järeimpiä kaadettuja runkoja jätetään kuviolle maalahopuiksi. Vesakkoa raivataan säännöllisesti.	Kuviolla kasvaa sarjatalvikki, ahokissankäpäle ja kalliokieli. Kuviolle muuta harjualetta runsaammin pihtakuusia.
50	0,69	44	Männikön väljennys Vesakonraivaus toistuvasti	2026-2027 2-3 vuoden välein	Hoidon tavoitteena on puuston elinvoimaisuuden ylläpitäminen ja puustorakenteen kehittäminen nykyistä luonnonmukaisemmaksi. Nuori männikkö väljennetään erirakenteistavana käsittelynä kevyesti huomioiden puuston tiheys. Käsittelyssä korostetaan mäntyjen ryhmittäisyyttä, pahoin riukuuntuneihin kohtiin tehdään valoaukkoja. Yksittäisille lehtipuille tehdään samalla kasvutilaa. Vesakkoa raivataan säännöllisesti.	
51	1,38	212	Vesakonraivaus toistuvasti	2026, 2-3 vuoden välein	Hoidon tavoitteena on harjulle tyypillisen maiseman ylläpitäminen vesakkoa poistamalla. Vesakkoa raivataan säännöllisesti.	
51.1	0,19	212	Vesakonraivaus toistuvasti	2026, 2-3 vuoden välein	Hoidon tavoitteena on harjulle tyypillisen maiseman ylläpitäminen vesakkoa poistamalla. Vesakkoa raivataan säännöllisesti.	Ei luonnonsuojelulain mukaista luonnonsuojelualetta. Asemakaavassa alue on lähivirkistysaluetta VL-7. Aluetta tulee hoitaa ja kehittää alueen arvokkaat luonnonominaisuudet huomioonottavalla tavalla. Lisäksi alueella on merkintä s-18, jonka mukaan alueella oleva puusto on säilytettävä siten, että sallitaan vain maiseman hoidon kannalta tarpeelliset toimenpiteet.
51.2	0,19	212	Vesakonraivaus toistuvasti	2026, 2-3 vuoden välein	Hoidon tavoitteena on harjulle tyypillisen maiseman ylläpitäminen vesakkoa poistamalla. Vesakkoa raivataan säännöllisesti.	Ei luonnonsuojelulain mukaista luonnonsuojelualetta. Asemakaavassa alue on lähivirkistysaluetta VL-7. Aluetta tulee hoitaa ja kehittää alueen arvokkaat luonnonominaisuudet huomioonottavalla tavalla. Lisäksi alueella on merkintä s-18, jonka mukaan alueella oleva puusto on säilytettävä siten, että sallitaan vain maiseman hoidon kannalta tarpeelliset toimenpiteet.
52	1	207	Vesakonraivaus toistuvasti	2026, 2-3 vuoden välein	Hoidon tavoitteena on alikasvoksena kasvavan puuston elinvoimaisuuden ylläpitäminen. Puumaiseksi kasvaneilta pihlajia väljennetään, jotta latvukset saavat riittävästi kasvutilaa. Poimitaan varovaisesti pois yksittäisiä isoja mäntyjä, ja poistetaan maisemavaikutukset minimoiden 5-7 mäntyrunkoa. Tällä toimenpiteellä avataan männyntaimille kasvutilaa. Järeimpiä kaadettuja runkoja jätetään maalahopuiksi. Vesakko raivataan reittien ja tien varressa.	
53	0,28	41	Vesakonraivaus toistuvasti Männikön väljennys	2026, 2-3 vuoden välein 2030-2034	Hoidon tavoitteena on puuston elinvoimaisuuden ylläpitäminen ja puustorakenteen kehittäminen nykyistä luonnonmukaisemmaksi. Männikkö väljennetään vaihdellen voimakkuutta siten, että jäävän puuston tilajärjestys mukailee luonnonmukaista puustorakennetta. Reitin eteläpuoli jätetään kehittymään luonnontilaisena, vain vaaraa aiheuttavat puut poistetaan. Reitin reunasta raivataan vesakkoa. Vesakkoa raivataan säännöllisesti.	
54	0,33	71	Vesakonraivaus toistuvasti	2026, 2-3 vuoden välein	Hoidon tavoitteena on harjulle tyypillisen maiseman ylläpitäminen vesakkoa poistamalla. Vesakkoa raivataan säännöllisesti. Säästetään nuoria haapoja ja tien varressa kasvavia pajuja.	
55	0,5	68	Reitin varren hoito	2026, 2-3 vuoden välein	Vesakkoa raivataan kesäteatterin tien ja reitin varrelta säännöllisesti, raivaustarve on vähäinen. Kuviolle olevat kosteat painanteet jätetään raivaamatta.	Kuviolle kasvaa purolitukka ja hetekaali.
56	0,15	77			Jätetään kehittymään luonnontilaisena. Vain vaaraa aiheuttavat puut poistetaan.	
57	0,23	221	Männyn luontainen uudistaminen pienialaisesti ja pienpuuston hoito Vesakonraivaus	2026-2027 2-3 vuoden välein	Hoidon tavoitteena on männyn luontaisen uudistumisen tukeminen. Vesakkoa raivataan pienten mäntyjen ympäriltä ja myös harvennetaan varovasti männyntaimiryhmiä. Poimitaan varovaisesti pois yksittäisiä isoja mäntyjä, ja poistetaan maisemavaikutukset minimoiden 5-10 mäntyrunkoa. Kohteet on merkitty toimenpidekartalle. Tällä toimenpiteellä avataan männyntaimille kasvutilaa. Järeimpiä kaadettuja runkoja jätetään maalahopuiksi. Vesakkoa raivataan säännöllisesti.	

58	0,35	45	Männikön väljennys Vesakonraivaus toistuvasti	2026-2027 2-3 vuoden välein	Hoidon tavoitteena on puuston elinvoimaisuuden ylläpitäminen ja puustorakenteen kehittäminen nykytilaa luonnonmukaisemmaksi. Nuori männikkö väljennetään, jotta latvukset eivät supistu liikaa ja jotta puustorakenteeseen saadaan vaihtelua. Rinteessä olevat lehtolaikut eivät kaipa toimenpiteitä. Vesakkoa raivataan säännöllisesti.	Kuviolla kasvaa metsälehmuksen taimia.
59	0,46	216	Reitin varren hoito ja muinaisjäännöksen hoito	2026, 2-3 vuoden välein	Vesakon raivaus reitin varressa säännöllisesti, raivaustarve on vähäinen, ja on pääasiassa vieraslajien ja puutarhakarkulaisten poistoa. Muinaisjäännöksen päältä ja sen rakenteista poistetaan nuoret lehtipuut ja pensaat, jotta kuoppien ympärille saadaan tilaa ja näkyvyyttä. Hoitotarve on vähäinen. Raivaustähteet tulee kerätä mainaisjäännöksen alueelta. Jäännöksen päältä ei saa ajaa koneella eikä maanpintaa saa rikkoa. Jatkossa vesakko raivataan säännöllisesti.	Kuviolla sijaitsee 1. ja 2. maailmansotien aikaisia taistelurakennelmia, joita voi luonnehtia pienialaisiksi kuopiksi, ja jotka ovat muinaismuistolain 295/63 rauhoittamia muinaisjäännöksiä.
60	0,33	228			Annetaan toistaiseksi kehittyä luonnontilassa. Vaaraa aiheuttavat puut poistetaan tarvittaessa.	Kuviolla kasvaa harjuhäränsilmä.
61	0,52	38	Männikön väljennys Vesakonraivaus toistuvasti	2026-2027 2-3 vuoden välein	Hoidon tavoitteena on puuston elinvoimaisuuden ylläpitäminen ja puustorakenteen kehittäminen nykyistä luonnonmukaisemmaksi. Nuorta männikköä väljennetään kuvion pohjoisosassa, jotta latvukset eivät supistu liaksi ja samalla puustorakenteeseen tehdään vaihtelua. Lehtipuustoisempi osa kuviosta rajataan toimenpiteiden ulkopuolelle. Jatkossa väljennetyssä männikössä ja reitin varressa raivataan vesakkoa säännöllisesti.	
62	0,25	56	Vesakonraivaus toistuvasti Männikön väljennys	2026, 2-3 vuoden välein 2030-2034	Hoidon tavoitteena on puuston elinvoimaisuuden ylläpitäminen ja puustorakenteen kehittäminen nykytilaa luonnonmukaisemmaksi. Männikkö väljennetään, jotta latvukset eivät supistu liaksi ja samalla puustorakenteeseen tehdään vaihtelua. Vesakkoa raivataan säännöllisesti.	
63	0,14	56	Vesakonraivaus toistuvasti Männikön väljennys	2026, 2-3 vuoden välein 2030-2034	Hoidon tavoitteena on puuston elinvoimaisuuden ylläpitäminen ja puustorakenteen kehittäminen nykytilaa luonnonmukaisemmaksi. Nuori männikkö väljennetään, jotta latvukset eivät supistu liaksi ja samalla puustorakenteeseen tehdään vaihtelua. Vesakkoa raivataan säännöllisesti.	
64	0,16	38	Nuoren puuston hoito Vesakonraivaus toistuvasti	2026 2-3 vuoden välein	Hoidon tavoitteena on ylläpitää männyntaimien elinvoimaisuutta. Taimikonhoito tehdään pääsääntöisesti mäntyä suosien. Taimikonhoito tehdään voimakkuutta vaihdellen siten, että jäävän puuston tilajärjestys mukailee luonnonmukaista puustorakennetta. Jätetään kasvamaan erikokoisia männyntaimia eri latvuserroksista, jolloin myös isoimpia taimia poistetaan ja vastaavasti välipuita ja pienempiä taimia jätetään kasvamaan. Vesakkoa raivataan säännöllisesti.	
65	0,67	216	Männyn luontainen uudistaminen pienialaisesti ja pienpuuston hoito Vesakonraivaus toistuvasti	2026-2027 2-3 vuoden välein	Hoidon tavoitteena on männyn luontaisen uudistumisen tukeminen. Kuvion länsiosasta, rinteen puolivälistä poistetaan 10-12 isoa mäntyä, jotta luontaisesti syntyneet männyn taimet saavat kasvutilaa. Poistetaan yksittäisiä lehtipuita, jotka kasvavat männyntaimien päällä. Vesakko raivataan säännöllisesti etenkin reitin varressa ja männyntaimien ympärillä. Kuvion männyissä on keskimääräistä enemmän männynkääpää, etenkin valaistun reitin varrella männynkääpäisten puiden kuntoa on seurattava.	Kuviolla kasvaa kevättaskuruoho.
65.1	0,12	216	Vesakonraivaus toistuvasti	2026, 2-3 vuoden välein	Hoidon tavoitteena on harjulle tyypillisen maiseman ylläpitäminen vesakkoa poistamalla. Vesakkoa raivataan säännöllisesti.	Ei luonnonsuojelulain mukaista luonnonsuojelualuetta. Asemakaavassa alue on luonnonsuojelualuetta SL-3, jolla sallitaan virkistyskäyttö.
66	1,49	197	Järvinäkymien ylläpitäminen ja pienpuuston hoito osalla kuviota Vesakonraivaus toistuvasti	2026-2027 2-3 vuoden välein	Hoidon tavoitteena on näkymien ylläpitäminen järvelle ja vieraslajien torjunta. Koko kuviolla poistetaan puuvartisia vieraslajeja ja puutarhakarkulaisia, mikä on pääasiallinen kuviolla tehtävä toimenpide. Penkkien kohdalta poistetaan poimimalla lehtipuita, jotta näkymä järvelle avautuu enemmän. Lisäksi portaista länteen päin raivataan lehtipuuvesakkoa ja nuorta lehtipuustoa, jotta maisema ei kasva umpeen. Ei kuitenkaan avata näkemäalueita. Samalla tehdään kasvutilaa männyntaimille. Reitin varressa raivataan vesakkoa. Vesakkoa raivataan säännöllisesti.	Kuviolla kasvaa jäykkänata. Kuviolla on erityisen runsaasti haitallisia vieraslajeja kuten korallikanukka, terttuselja ja viitapihlaja-angervo sekä puutarhakarkulaisia kuten sinikuusama, lumimarja ja virpiangervo. Em. lajeja on erityisen runsaana kuvion itäosassa.

67	0,1		Paahdealueiden avaus ja pienpuuston hoito Vesakonraivaus toistuvasti	2026-2027 2-3 vuoden välein	Hoidon tavoitteena on paahteisuuden vahvistaminen. Vahvistetaan puoliavoimen hiekkarinteen paahteisuutta poistamalla varjostavaa puustoa, pensaikkoa ja heinikkoa. Vesakkoa raivataan säännöllisesti. Kasvillisuuden poiston yhteydessä paljastetaan maahan varovaisesti kivennäismaalaikkoja esimerkiksi kuokalla. Infotaululla voidaan kertoa alueella tehtävistä luonnonhoidon toimista.	
----	-----	--	--	------------------------------------	---	--

* Vallitsevan pääpuulajin keski-ikä